

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 21. februar 2013
Enhed: Primær Sundhed
Sagsbeh.: SUMEER
Sags nr.: 1300503
Dok nr.: 1153012

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 24. januar 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 315 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Hans Andersen (V).

Spørgsmål nr. 315:

"Vil ministeren oplyse, i hvilket omfang kommunerne lever op til anbefalingerne i vejledningen om den lægelige behandling af stofmisbrugere i substitutionsbehandling fra 2008? Vil ministeren endvidere oplyse kommunernes fordeling af stofafhængige i substitutionsbehandling på henholdsvis buprenorphin, buprenorphin/naloxon og metadon? "

Svar:

Til brug for besvarelse af spørgsmålet har Sundhedsstyrelsen og Statens Serum Institut oplyst følgende, som jeg henholder mig til:

"Det er kommunen, der har ansvar for stofmisbrugsbehandling, herunder substitutionsbehandling. Sundhedsstyrelsen har, i Vejledning om den lægelige behandling af stofmisbrugere i substitutionsbehandling fra 2008, fastlagt retningslinjer for den lægelige stofmisbrugsbehandling. Vejledningen skal følges alle steder, hvor substitutionsbehandling finder sted. Vejledningen beskriver blandt andet organisering og lovgrundlag for stofmisbrugsbehandlingen, lægens ansvar, diagnostik af afhængighed og stofmisbrug, somatisk og psykisk komorbiditet og virale infektioner hos stofmisbrugere, den medikamentelle substitutionsbehandling, anvendelse af urinanalyser og behandling af gravide stofmisbrugere.

Sundhedsstyrelsen fører ikke et systematisk tilsyn med den kommunale stofmisbrugsbehandling. Styrelsen fører et reaktivt tilsyn med læger og andre autoriserede sundhedspersoner, sygehuse og behandlingssteder, herunder også læger og behandlingssteder, der varetager stofmisbrugsbehandling. Dette tilsyn er baseret på begrundet mistanke om systemsvigt eller om fejl eller mangler i lægers eller andre autoriserede sundhedspersoners faglige virksomhed, som kan have patientsikkerhedsmæssige konsekvenser.

Sundhedsstyrelsen skal desuden fremover føre systematiske, proaktive tilsyn med alle de private behandlingssteder, hvor der foregår lægelig patientbehandling. Tilsynene med de private misbrugsbehandlingssteder forventes at gå i gang i løbet af foråret 2013. Målepunkterne for disse tilsyn er udarbejdet bl.a. på baggrund af Sundhedsstyrelsens vejledning fra 2008, og har fokus på de områder indenfor den lægelige stofmisbrugsbehandling, hvor der er størst patientsikkerhedsmæssig risiko.

Som led i tilsynet følger Sundhedsstyrelsen behandlingskvaliteten inden for stofmisbrugsbehandlingen, ved at følge udviklingen i andelen af stofmisbrugere, der behandles med buprenorphin i forhold til metadon. På grund af buprenorphins større sikkerhed sammenlignet med metadon bør flest mulige opioidafhængige behandles med buprenorphin, både ved nedtrapning og vedligeholdelsesbehandling, og buprenorphin bør være førstevalgspræparat i behandlingen af opioidafhængige, som ikke har været i behandling før, jf. vejledningen fra 2008. Det blev i forbindelse med vejledningen lagt til grund, at andelen af stofmisbrugere i substitutionsbehandling med buprenorphin ville udgøre 50 % i 2009. Udtrækket fra Stofmisbrugsdatabasen viser, at hovedparten af kommunerne har haft vanskeligere ved at nå målet på 50 % i 2009 end forudset. Tallene viser, at de fleste kommuner er langt fra målet, og at der er stor variation mellem kommunerne. I den anledning har Sundhedsstyrelsen den 3. februar 2013 skrevet et brev til de kommuner, der ikke har nået målet på 50 %, og indskærpet, at Sundhedsstyrelsens retningslinjer for substitutionsbehandling følges. Sundhedsstyrelsen vil følge udviklingen nøje og kommuner, der ikke har opnået en tilstrækkelig omstilling af stofmisbrugere til buprenorphin, kan blive bedt om at redegøre for den manglende udvikling.

Fra 2011 har kommunerne haft pligt til at indberette data til Sundhedsstyrelsen (nu Statens Serum Institut) om de lægelige kerneydelser som følger af vejledningen om lægelig behandling af stofmisbrug af 2008. Disse indberetninger er både led i kvalitetssikringen af den lægelige stofmisbrugsbehandling og monitorering af den nationale handleplan til forebyggelse af hepatitis C. Indberetningerne skal foretages for alle nyindskrevne patienter i substitutionsbehandling.

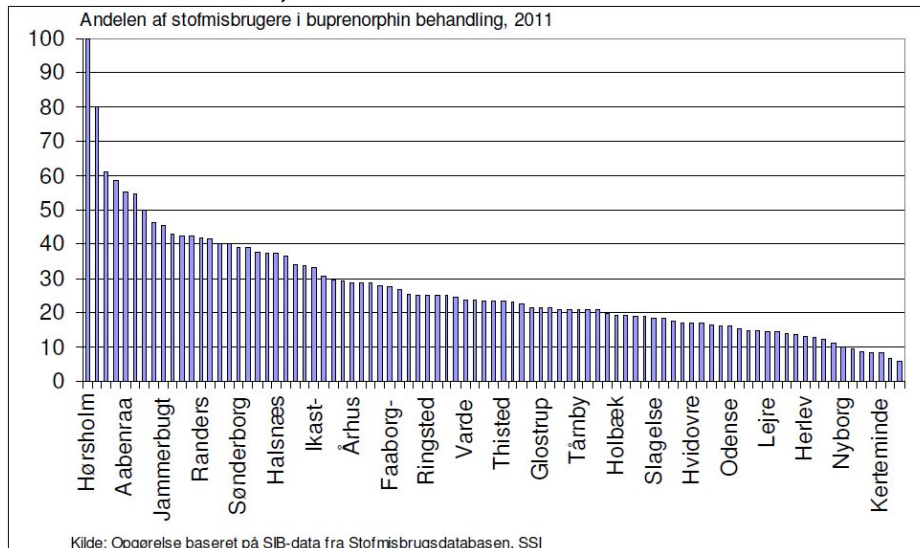
For at gøre registrerings- og indberetningsordningerne mindre bydefulde for kommunerne, og for at øge kvaliteten af den data, som kommunerne har pligt til at indberette, blev det i 2011 besluttet at samordne flere registrerings- og indberetningsordninger, som hidtil havde været forankret i forskellige statslige myndigheder. Overgangen til den fælles registrerings- og indberetningsløsning – Stofmisbrugsdatabasen (SMDB), som er forankret i Socialstyrelsen – har været teknisk kompliceret. Det betyder, at dataudtræk, skal tages med forbehold, og at det ovenfor beskrevne kvalitetssikringsværktøj endnu ikke fungerer optimalt.

I registeret over stofmisbrugere i behandling (SIB) registreres hvilken behandlingstype stofmisbrugen er i behandling med, herunder behandling med enten buprenorphin eller metadon. Der registreres ikke særskilt buprenorphin i kombination med naloxone.

De seneste tal for 2011 viser, at andelen af stofmisbrugere i buprenorphin behandling varierer kommunerne imellem, fra 8 pct. i Kerteminde til 100 pct. i Hørsholms kommune, jf. figur 1. Det må dog bemærkes at såvel Hørsholm som Kerteminde har ganske få stofmisbrugere i substitutionsbehandling med buprenorphin i 2011.

Der foreligger ikke oplysninger for alle kommuner, enten fordi kommunerne ikke har personer i substitutionsbehandling eller fordi kommunerne ikke har indberettet disse data til SMDB.

Figur 1: Andelen af stofmisbrugere i buprenorphinbehandling fordelt på de enkelte kommuner, 2011

Ses på udviklingen i andelen af stofmisbrugere i buprenorphin behandling over tid, så er medianværdien steget fra 19 pct. i 2007 til 23 pct. i 2011, jf. tabel 1.

Tabel 1: Den kommunale medianværdi for andelen af stofmisbrugere i behandling med buprenorphin, 2007-2011

År	2007	2008	2009	2010	2011
Median	19,3	22,7	24,7	23,1	23,2

Med venlig hilsen

Astrid Krag / Erich Erichsen